

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งโซลาร์เซลล์

นางสาวจรรุวรรณ พิพัฒน์พุทธพันธ์
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
กองพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ในวันพฤหัสบดีที่ 30 มีนาคม 2566 เวลา 10.30 – 12.00 น.
ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร

หัวข้อนำเสนอ

-
- 01 กฎ ระเบียบสำหรับการติดตั้ง Solar rooftop ทั่วไป
 - 02 รูปแบบใหม่ของการติดตั้ง และกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
-

การขอใบอนุญาต

ใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า

ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตไฟฟ้า

ใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร

หน่วยงานท้องถิ่น

ใบอนุญาตให้ผลิตพลังงานควบคุม

กฎระเบียบการติดตั้งแต่ละรูปแบบ

SOLAR		Solar Farm Solar Floating		Solar Rooftop		Stand Alone	
การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ และการขอรับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง		กิจการที่เชื่อมต่อกับระบบโครงข่ายไฟฟ้า (On-Grid)				กิจการที่ไม่เชื่อมต่อกับระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Off-Grid)	
ลักษณะการผลิตไฟฟ้า	1) - โซลาร์แบบติดตั้งบนพื้น - โซลาร์แบบลอยน้ำ	2) โซลาร์รูฟท็อป (ติดตั้งบนหลังคาอาคาร)		3) ผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เอง และไม่เชื่อมต่อกับระบบโครงข่ายไฟฟ้า เช่น ไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณรั้ว สนาม บัช อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือการติดตั้งในพื้นที่ชนบทห่างไกล เป็นต้น			
ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งของแผง PV	< 1,000 kW _p ¹⁾ ≥ 1,000 kW _p ¹⁾	< 1,000 kW _p ¹⁾ ≥ 1,000 kW _p ¹⁾	< 1,000 kW _p ¹⁾ ≥ 1,000 kW _p ¹⁾	< 1,000 kW _p ¹⁾ ≥ 1,000 kW _p ¹⁾	< 1,000 kW _p ¹⁾ ≥ 1,000 kW _p ¹⁾	< 1,000 kW _p ¹⁾ ≥ 1,000 kW _p ¹⁾	< 1,000 kW _p ¹⁾ ≥ 1,000 kW _p ¹⁾
มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานความปลอดภัย	Mini CoP ⁴⁾ CoP ⁴⁾ & ESA ^{5), 6)}	Mini CoP ⁴⁾ Mini CoP ⁴⁾ & ESA ^{5), 6)}	Mini CoP ⁴⁾ Mini CoP ⁴⁾ & ESA ^{5), 6)}	Mini CoP ⁴⁾ Mini CoP ⁴⁾ & ESA ^{5), 6)}	X	ESA ^{5), 6)}	ESA ^{5), 6)}
ใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า (ระบบจำหน่ายไฟฟ้า/จำหน่ายไฟฟ้า) ²⁾	จดแจ้งยกเว้น ³⁾ ✓	จดแจ้งยกเว้น ³⁾ ✓	จดแจ้งยกเว้น ³⁾ ✓	จดแจ้งยกเว้น ³⁾ ✓	ไม่เข้าข่ายเป็นกรณีการประกอบกิจการพลังงาน (ตามมติ กกพ. ครั้งที่ 11/2553 (ครั้งที่ 85) เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2553)		
ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.4 ลำดับที่ 88)	✓ ✓	X ✓ > 1,000 kW _p ⁷⁾	X ✓ > 1,000 kW _p ⁷⁾	X ✓ > 1,000 kW _p ⁷⁾	✓ Farm / Floating X Rooftop	✓ > 1,000 kW _p ⁷⁾	✓ > 1,000 kW _p ⁷⁾
ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร (อ.1)		พท. ≤ 160 m ² และ นบ. ≤ 20 kg/m ²	พท. > 160 m ² และ นบ. > 20 kg/m ²	พท. > 160 m ² และ นบ. > 20 kg/m ²			
ใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร (อ.6)		X (แต่ต้องแจ้งหน่วยงานท้องถิ่นทราบ)	✓	✓			
อยู่ในเขตควบคุมอาคาร	✓	X (แต่ต้องแจ้งหน่วยงานท้องถิ่นทราบ)	✓	✓		✓ (กรณี Rooftop ไม่ใช้กรณี พท. + นบ. ตามข้อ 2) ด้วย)	✓
ใบอนุญาตให้ผลิตพลังงานควบคุม (พท.2) (มีจากรูปจากขนาดกำลังการผลิตติดตั้งรวมของเครื่องแปลงกระแสไฟฟ้า (Inverter))							
Inverter ≥ 200 kVA	✓	✓	✓	✓			✓
Inverter < 200 kVA	X	X	X	X			X

หมายเหตุ:

- ¹⁾ kW_p หมายถึง ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งรวมของแผงโมโนคริสตัลไลน์ (Photovoltaic Panel) ในหน่วยกิโลวัตต์ ณ สภาพทดสอบมาตรฐาน (Standard Test Condition)
- ²⁾ กรณีมีการจำหน่ายไฟฟ้าให้คนในชุมชนใช้ไฟฟ้าฟรีโดยตรง ขนาด ≥ 1,000 kW_p ต้องขออนุญาตระบบจำหน่ายและจำหน่ายไฟฟ้าด้วย
- ³⁾ จดแจ้งยกเว้น หมายถึง ต้องยื่นขอแจ้งกรมการพลังงานเพื่อขออนุญาตใช้พื้นที่สาธารณะในบริเวณสาธารณะ ต่อสำนักงาน กกพ.

- ⁴⁾ CoP / Mini CoP หมายถึง Code of Practice (Solar) – มาตรฐานหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานติดตั้งไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน
- ⁵⁾ ESA หมายถึง Environmental and Safety Assessment – รายงานการศึกษาด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพต่อชุมชน
- ⁶⁾ กรณีขนาดแผง = 1,000 kW_p ไม่ต้องทำ ESA
- ⁷⁾ กรณี Rooftop = 1,000 kW_p ไม่ต้องขอ ร.ง.4

รูปแบบการใช้ไฟฟ้าในปัจจุบัน

ให้บริการและจำหน่ายไฟฟ้า

ซื้อไฟฟ้าและจ่ายค่าไฟฟ้า

การไฟฟ้านครหลวง
Metropolitan Electricity Authority

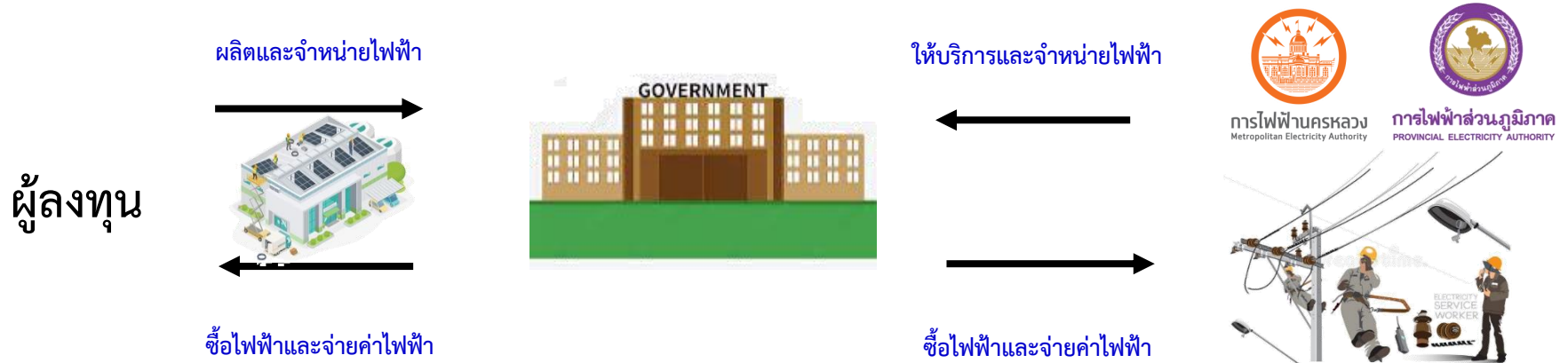

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

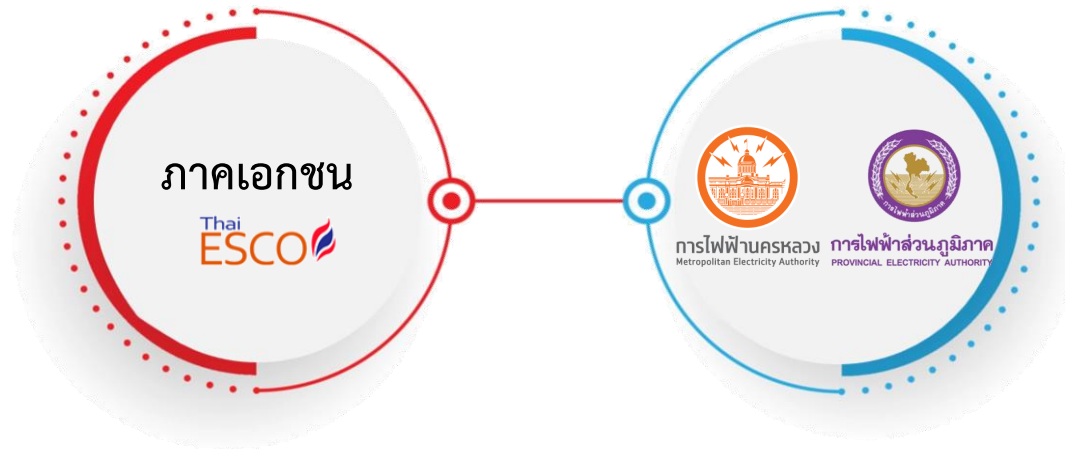

01. หน่วยงานของรัฐ แจ้งขอใช้บริการไฟฟ้าไปยัง การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย (กฟภ.หรือ กฟน.)
02. หน่วยงานของรัฐ ขอตั้งงบประมาณค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า) แต่ละปี เสนอต่อสำนักรงบประมาณ
03. หน่วยงานของรัฐ ใช้ไฟฟ้าจากระบบโครงข่ายไฟฟ้าของ กฟภ. หรือ กฟน. ตามภารกิจ
04. กฟน. หรือ กฟภ. จดหน่วยไฟฟ้าที่มีเตอร์วัดในแต่ละรอบเดือน และออกใบแจ้งหนี้ค่าไฟฟ้า
05. หน่วยงานของรัฐ รับใบแจ้งหนี้และตั้งเบิกค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า) จ่ายเงินค่าไฟฟ้าให้ กฟภ. หรือ กฟน. ทุกเดือน

รูปแบบการส่งเสริม

ผู้ลงทุนเป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่การจัดหาเงินทุน สำรวจ ออกแบบ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ทั้งระบบผลิตไฟฟ้าฯ ตลอดอายุโครงการ พร้อมทั้งเสนอส่วนลดอัตราค่าหน่วยไฟฟ้าที่ถูกกว่าอัตราค่าหน่วยไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย หน่วยงานของรัฐชำระค่าไฟฟ้าด้วยงบประมาณค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า) ตามหน่วยไฟฟ้าที่ใช้จริงจากระบบผลิตไฟฟ้าฯ โดยไม่ต้องรับผิดชอบความเสียหายใดที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพย์สินที่ติดตั้งตลอดอายุโครงการ และภายหลังครบกำหนดอายุโครงการ ผู้ลงทุนจะเป็นผู้รับผิดชอบรื้อถอนระบบผลิตไฟฟ้าฯ ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้ลงทุนเองทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานของรัฐ มีความประสงค์จะใช้งานระบบผลิตไฟฟ้าฯ สามารถรับมอบกรรมสิทธิ์ระบบผลิตไฟฟ้าฯ เพื่อนำไปดูแลบริหารจัดการด้วยตนเอง

❌ การจัดหาเอกชน ไม่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ. 2560

จัดทำร่างหลักเกณฑ์การจัดหาเอกชนผู้ลงทุนและร่างสัญญามาตรฐาน

ใช้ฐานอำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
โดยอ้างอิงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 มี.ค. 65

อ้างอิงแนวทางรูปแบบการให้บริการด้านสาธารณูปโภคบางประเภท เช่น
การให้บริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นจาก กวจ.

❌ การผูกพันงบประมาณและการทำสัญญา

หน่วยงานของรัฐได้รับการจัดสรรค่าสาธารณูปโภคเป็นรายปี และไม่สามารถระบุ
วงเงินที่แน่นอน จึงต้องมีการหารือสำนักงานงบประมาณอีกครั้งหนึ่ง

❌ การผูกพันงบประมาณและการทำสัญญา

ใช้หนังสือแจ้งยินยอมและข้อเสนอโครงการของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย
เป็นเอกสารสำคัญหลัก แทนสัญญา

ในช่วงระยะแรก ให้สิทธิการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย
(กฟน. และ กฟภ.) เป็นผู้ดำเนินการ

แนวทางดำเนินการ
ในระยะแรก

หน่วยงานของรัฐยื่นคำขอใช้ไฟฟ้าต่อการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย โดยการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายจะต้องจัดหาเงินทุน สำรอง ออกแบบ ติดตั้งและบำรุงรักษา อุปกรณ์ระบบฯ ตลอดอายุโครงการ ซึ่งไฟฟ้าที่ผลิตได้ขายให้หน่วยงานของรัฐโดยตรง และเสนอส่วนลดอัตราค่าหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้ถูกกว่าหรือลดลงต่ำกว่าอัตราค่าไฟฟ้าตามที่กำหนดไว้ปกติ ณ ช่วงเวลานั้น ๆ

NOW

ขณะนี้ พพ. ได้นำเสนอหนังสือผู้บริหาร พน. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติหลักการให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายเป็นผู้ดำเนินการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา สำหรับหน่วยงานของรัฐ

ประเด็นกฎหมายที่ควรพิจารณา

แหล่งงบประมาณ

มีงบประมาณ

(งบแผ่นดิน/นอกงบประมาณ)

ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

ไม่มีงบประมาณ

รูปแบบให้บุคคลที่สาม (Third party) ดำเนินการ และ
ใช้งบประมาณค่าสาธารณูปโภค

วิธีการจัดหาผู้ลงทุน / ผู้ดำเนินการ

การผูกพันงบประมาณ

ประเด็นอื่น เช่น การกำหนดซื้อค่าไฟฟ้าที่ผลิตจาก Solar rooftop

ขอบคุณค่ะ

กองพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
เบอร์โทรศัพท์ 02 223 0021-9 ต่อ 1535